

LIDIA COHAL

(1930-2009)

Evenimente a căror împlinire este mai presus de dorințe și rațiuni ne obligă la oarece zăbavă. Pe lângă numeroasele, nobilele și acaparantele obligații ale profesorilor de matematică, ni se relevă una mai rar evidențiată, dar pe care o găsim plină de semnificații: activitatea în familia substanțial extinsă a matematicienilor.

Lidia s-a născut la 30 octombrie 1930 în satul Ciutulești, județul Bălți, de partea mai zbuciumată a Prutului. Absolvă școala primară în satul natal și continuă primele patru clase de liceu la Liceul "Regina Maria" din orașul Bălți. Nu considerăm necesar să explicăm fracturile sociale care au determinat ca ultimele patru clase să și le desfășoare la Liceul "Ecaterina Teodoroiu" din Târgu Jiu.

Lidia devine studentă la Facultatea de matematică și fizică la Universitatea "Al. I. Cuza" Iași. Ca recunoaștere a meritelor de la începutul anului IV este numită preparator. La absolvirea facultății, în anul 1952, a fost încadrată ca asistent universitar la Catedra de geometrie, bine reputată inclusiv la nivel internațional. Împreună cu colegile și prietenele *Alice Corduneanu* și *Ligia Papuc* (deja căsătorite cu distinși matematicieni) se lansează în activități științifice și didactice, devenind și o harnică secretară a Filialei Iași a SSM.

În septembrie 1959 i se desface contractul de muncă: originea socială, fiică de preot, era privită drept "necorespunzătoare". Conducerea SSM se dovedește mai puțin influențabilă și decide retribuirea fructuoasei sale activități de secretară de filială. Este locul să spunem că Societatea preluase aproape integral sarcinile de perfecționare a profesorilor de matematică prin școli de vară; filiala ieșeană activă în această direcție extrem de susținut și materialele respective au fost incorporate în patru volume de "Probleme actuale de matematică".

În septembrie 1960 este încadrată și în învățământul liceal din Iași, păstrându-și și atribuțiile de "secretară de filială model": extrem de precisă găsea mereu zâmbetul prietenesc stimulator.

A funcționat la liceele ieșene "Național", "Emil Racoviță" și "Mihai Eminescu".

Din perioada în care era încadrată ca asistent universitar, Lidia începuse documentarea și lucrul la o carte destinată "modernizării predării geometriei". Coordona eforturile profesorul *Adolf Haimovici*, președinte al filialei Iași și mai colaborau prietenele mai sus numite Alice și Ligia. Cartea *Elemente de geometrie a planului* a apărut abia în 1968 la Editura Didactică și Pedagogică.

Lidia s-a pensionat în septembrie 1987.

De multe ori se omite amintirea unor realizări în pretențioasa activitate de soție; nu vom face aici această greșală. Prin optimismul ei molipsitor și prin tonusul ei excelent, Lidia a potențat neîntrerupt activitatea soțului ei, distinsul profesor ieșean *Traian Cohal*.

Unii oameni nu mor de tot.

Prof.dr. Dan BRÂNZEI
Președintele Filialei Iași a SSM